

Finansdepartementet
Ert dnr: Fi2025/01857

Datum

2026-02-01

Diarienummer

Ä 2025-2412

Remissvar – Produktivitetskommissionens betänkanden, SOU 2024:29 och SOU 2025:96

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Det gör myndigheten genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, stärkt omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet. Myndigheten arbetar inom tre politikområden - den regionala utvecklingspolitiken, den sammanhållna landsbygdspolitiken och näringspolitiken - som är ömsesidigt förstärkande.

Tillväxtverket erbjuder:

- Kunskap - Vi erbjuder kunskap om svenskt näringsliv och de utmaningar och möjligheter som företag, kommuner och regioner står inför. Vår kunskap är behovsanpassad och utgår från lokala, regionala och nationella förutsättningar och behov.
- Nätverk - Vi erbjuder nätverk och samverkan mellan nationella myndigheter, organisationer och aktörer som verkar lokalt och regionalt för att lösa problem och för att utveckla möjligheter för våra målgrupper.
- Investeringar - Vi ger möjligheter till investeringar som skapar konkurrenskraftiga företag och en hållbar utveckling i alla delar av landet.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

Tillväxtverkets ställningstaganden avseende förslagen i delbetänkandet:

- Tillväxtverket tillstyrker förslag 5, 7, 13, 36, 65, 70, 82, 90, 91, 94 och 100
- Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 6, 10–12, 19, 60 och 61
- Tillväxtverket avstyrker förslag 4, 9, 31, 52 och 98
- Tillväxtverket avstyrker delvis förslag 16
- Tillväxtverket har inga synpunkter på resterande förslag
- I vissa fall yttrar vi oss även avseende bedömningar

Tillväxtverkets ställningstaganden avseende förslagen i slutbetänkandet:

- Tillväxtverket tillstyrker förslag 7–10, 12, 14, 17, 18, 22–24, 26, 27, 30, 37, 38, 40, 51, 52, 54, 56, 57, 68, 70, 71, 77, 79, 98, 114, 124, 133, 141, 142, 145, 147, 149, 151, 153–155, 159–164, 166 och 167
- Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 34, 43, 67 och 80
- Tillväxtverket avstyrker förslag 16, 21, 62, 97 och 117
- Tillväxtverket avstyrker delvis förslag 99
- Tillväxtverket har inga synpunkter på resterande förslag
- I vissa fall yttrar vi oss även avseende bedömningar

2025:96.....	1
Sammanfattning	2
Tillväxtverkets synpunkter på delbetänkandet	4
Kap. 4 Det finanspolitiska ramverket.....	4
Kap. 5 Regelförenkling.....	4
Kap. 6 Tillståndprocesser	7
Kap. 8 Transportinfrastruktur	9
Kap. 9 Utbildning.....	10
Kap. 11 Policyutveckling och försöksverksamhet	10
Kap.12 Kommunsektorn m.m.....	11
Kap. 13 Skatter	11
Tillväxtverkets synpunkter på slutbetänkandet	12
Kap. 3 Teknisk utveckling, forskning och innovation	12
Kap. 4 Digitalisering och AI.....	15
Kap 5 Arbetsmarknad och kompetensförsörjning	17
Kap. 6 Kapitalförsörjning.....	19
Kap. 7 Konkurrens och handel	20
Kap. 8 Klimat- och industripolitik.....	20
Kap. 9 Energiförsörjning.....	23
Kap. 10 Bostadsmarknaden.....	23
Kap. 11 Kriminalitet och tillit.....	24
Kap. 13 Kommunsektorn	24
Kap. 14 Administration i offentlig sektor	25
Kap. 15 Offentlig upphandling.....	26
Kap. 16 Konkurrens inom välfärdssektorn.....	27
Kap. 17 Hälso- och sjukvård	27

Tillväxtverkets synpunkter på delbetänkandet

Tillväxtverket redovisar nedan sina ställningstaganden med motivering till de förslag som lämnas i delbetänkandet. I vissa fall yttrar vi oss även avseende bedömningar.

Kap. 4 Det finanspolitiska ramverket

1–2 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 5 Regelförenkling

Tillväxtverket delar den övergripande bedömningen att det finns ytterligare potential i satsningar på regelförenkling utifrån ett produktivitets- och tillväxtperspektiv, samt att regelgivningsprocessen behöver utvecklas och skärpas för att säkerställa proportionerliga regelverk för att möjliggöra ökad konkurrenskraft, tillväxt och produktivitet i svenska företag.

3 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

4 Förslag: Ekonomistyrningsverket (ESV) ska samordna statens arbete med regelförenkling, konsekvensutredningar och utvärderingar av regelverk. I detta ingår kompetensuppbbyggnad, stöd, dialog med intressenter samt granskningsuppgifter.

Tillväxtverket avstyrker förslag 4. Vi delar bedömningen att det finns ytterligare potential i regelförenkling utifrån ett produktivitets- och tillväxtperspektiv. Att satsa mer resurser för att nå större effekt gentemot regeringens förenklingsmål är väl investerade medel.

Tillväxtverket avstyrker förslaget att ESV (numera Statskontoret) övertar fler av de uppgifter inom förenklingsarbetet som i dag ligger på Tillväxtverket. Vi kan inte se att det skulle innebära en förstärkning av arbete med förenkling för företag.

Förändringar inom området har redan genomförts efter att Produktivitetskommissionen lämnat sina betänkanden, där flera av de positiva effekter som utredningen lyfter fram kan tas tillvara. I samband med införandet av den nya förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar flyttades de uppgifter som rörde övergripande generellt råd och stöd till myndigheter i konsekvensutredningsarbetet från Tillväxtverket till ESV (numera Statskontoret).

Ett ramverk för att genomföra de nya uppgifterna togs i samband med detta fram av ESV. Det bygger på att myndigheten har en sammanhållande roll där andra myndigheter bidrar med kunskap inom sina expertområden. Tillväxtverket och Regelrådet bistår med fördjupad kunskap och operativa insatser i frågor som rör regelförenkling för företag, exempelvis vägledning som stöd för att utreda konsekvenser för företag. Det är en ändamålsenlig och effektiv fördelning av uppgifterna som tar vara på den kompetens och de synergier som finns på respektive myndighet.

Ett förenklingsråd har inrättats som ett självständigt beslutsorgan på Tillväxtverket. I samband med Tillväxtverkets uppdrag att stödja rådets uppdrag har vi även stärkt kompetens och resurser för att ta emot förenklingsförslag från näringslivet, samt skapat ytterligare kapacitet för att göra samhällsekonomiska analyser vid regelgivning och skriva fram konkreta regelförändringsförslag.

Tillväxtverket vill trycka på vikten av den fördjupade kunskap om företagande som finns inom Tillväxtverket. Vi ser att vår kunskap är central i arbetet med regelförenkling för företag, vid bedömning av konsekvensutredningars kvalitet och

olika former av stöd till myndigheter, vid förenkling av tillståndprocesser samt vid utveckling av digitala tjänster och guidat stöd om regler på [verksamt.se](https://www.verksamt.se). Detsamma gäller även arbetet med att följa och räkna på regelkostnader, vilka företag som berörs och hur de påverkas samt vilken data som är relevant för att ligga till grund för beräkning av regelkostnader. Förmågan att räkna på ytterligare regelkostnader är framför allt en resursfråga och inte en brist på avancerad beräkningskompetens.

Förenkling för företag är en central del av näringspolitiken och arbetet med att stärka företagens konkurrenskraft. Vår erfarenhet visar att det finns många positiva synergier med såväl andra områden inom näringspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken, och förmågan att kunna kombinera kunskap från dessa olika områden, som exempelvis industrifrågor eller grön och digital omställning. Vi har en upparbetad naturlig kontaktyta gentemot de många myndigheter och aktörer som är relevanta inom arbetet med förenkling för företag.

Sammantaget är vår bedömning att det är betydligt mer resurseffektivt att långsiktigt fortsätta att stärka befintliga strukturer och bygga vidare för en effektiv samverkan.

5 Förslag: Kraven på myndigheters konsekvensutredningar skärps i en rad bemärkelser. Bland annat genom ökat fokus på reglernas samlade samhällsekonomiska effekter.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 5. Tillväxtverket delar synen att det är viktigt med en bedömning i konsekvensutredning av huruvida de föreslagna reglernas nytta överväger de kostnader som uppstår. Eftersom företag ofta påverkas indirekt av regler är det av vikt att företagseffekter utreds även om företagen inte är den primära målgruppen.

Det är även viktigt att inte enbart se till det enskilda förslaget, utan sätta det i sitt sammanhang som en del i den befintliga regelmassan på området. Även regleringar som innebär begränsade kostnadsökningar för berörda företag kan, särskilt i vissa branscher, ske i ett sammanhang där företagens marginaler redan är pressade. Tillväxtverket är därför positivt till förslaget om krav på bedömning av den samlade regelmassan, men understryker samtidigt att ett sådant krav måste vara praktiskt hanterbart och stå i proportion till förslagets omfattning.

Tidiga och väl genomförda samråd är en grundläggande pusselbit i lagstiftningsarbetet. Det är för Tillväxtverket oklart i vilken omfattning som samråd äger rum i dag. Förslaget kan bidra till att synliggöra detta och främja en lagstiftningsprocess där dialog med näringslivet, såväl som andra berörda aktörer, bidrar till mer ändamålsenliga och väl utformade regler.

Det finns en stor potential i såväl digitalisering som samverkan mellan myndigheter för att förenkla tillämpningen av regler och sänka företagens kostnader till följd av regler. I nuläget redovisas ofta kostnader för förändringar i själva regelverken. En redovisning av effekter av digitalisering eller andra åtgärder kopplat till tillämpningen finns sällan. Tillväxtverket är positivt till att öka kraven på att göra en bedömning av dessa möjligheter redan i ett tidigt skede i regelgivningsprocessen.

Att använda nya innovativa metoder och försöksverksamhet för att identifiera problem samt hitta förslag till lösningar ställer sig Tillväxtverket bakom. Tillväxtverket kan ha en roll som facilitator och bidra med förenklingsperspektivet. Dessa arbetssätt skapar en involvering och en samverkan mellan regelgivare och företag som vi anser kommer bidra i arbetet med att skapa ändamålsenliga regler.

Gällande förslaget om krav på redogörelse för hur och när förslags konsekvenser ska utvärderas finns det ett krav på det i nya förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

6 Förslag: ESV ges återremitteringsrätt på konsekvensutredningar som görs av förvaltningsmyndigheter. Föreskrifter får inte beslutas förrän ESV har godkänt konsekvensutredningen.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 6. Tillväxtverket anser att det är viktigt att konsekvensutredningarnas kvalitet blir betydligt bättre än den är i nuläget, och stödjer förslaget att en granskande funktion bör ges återremitteringsrätt inom prioriterade områden. Vi anser samtidigt att det är viktigt att komplettera återremitteringsrätt med ökat stöd till regelgivare så att det finns bra förutsättningar och stöd att göra rätt från början så att resurser används kostnadseffektivt. Vi är dock tveksamma till vetorätten för det granskande beslutsorganet och föreslår i stället ett krav på att regelgivare har en skyldighet att i förslaget redovisa en motiverande förklaring till varför man inte följer rådets rekommendationer.

7 Förslag: En konsekvensutredning ska även göras när myndigheter hemställer till regeringen om nya eller förändrade regler.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 7. Tillväxtverket är positivt till att även myndigheter gör konsekvensutredning vid nya eller ändrade regler, och konstaterar att förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar ställer krav på detta.

8 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

9 Förslag: ESV ska inhämta synpunkter via verksamt.se. Informationen ska redovisas till regeringen och ansvarig myndighet.

Tillväxtverket avstyrker förslag 9. I samband med etableringen av Förenklingsrådet finns det redan en fungerande funktion för företag och andra att lämna förenklingsförslag. Verksamt.se når många mindre företag och kan vid behov användas som kanal för att öka inflödet av förslag från företag. Utöver detta genomförs behovsanalyser inom prioriterade områden av Tillväxtverket för att fånga in företagens förenklingsbehov på ett strukturerat sätt. Tillväxtverket framhåller i sammanhanget att det finns en mycket stor potential för ökad konkurrenskraft genom att förenkla det som företagen upplever som störst regelkrångel, men att nyttan av att samla in förenklingsförslag från företag är begränsad om det inte samtidigt kompletteras med förmåga och resurser för att bearbeta och genomföra förslagen.

10 Förslag: Genomför särskilda regelförenklingskampanjer där både utförande tjänstemän och aktörer som träffas av reglerna kan lämna synpunkter.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 10 i den delen det rör förenkling för företag. Gällande förslaget för andra målgrupper har vi inga synpunkter. Vår erfarenhet är att den typ av kampanjer som föreslås är resurskrävande och riskerar samtidigt att generera många otydliga och övergripande förslag som är relativt svåra att omhänderta och som sällan leder till konkreta förenklingar. Vår erfarenhet är att det kan vara relevant att göra riktade och tidsbegränsade satsningar på att identifiera förenklingar inom prioriterade områden, men det är viktigt att det kombineras med adekvata behovsanalyser, konsekvensutredningar samt tid och förmåga att åtgärda de förslag som kommer in.

11 Förslag: Konsekvensutredningar som föregått beslut om nya föreskrifter ska uppdateras inom tre år. ESV ska följa upp detta och rapportera till regeringen.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 11 gällande konsekvenser med betydelse för företag. Krav på utvärdering är något som Tillväxtverket föreslagit under en längre tid och ser positivt på att utredningen föreslår, men eftersom bland annat förändringstakten skiljer sig mellan olika områden i samhället förordar vi en större flexibilitet i hur ofta utvärdering ska genomföras. Vidare är vi positiva till förslaget att

uppdaterade konsekvensutredningar remitteras på nytt till den granskande funktionen, men föreslår att det begränsas till att handla om konsekvensutredningar med effekter av betydelse för företag. Det ligger i linje med den nya förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar, enligt vilket Regelrådet inom Tillväxtverket, har uppgiften att granska och yttra sig över konsekvensutredningar med effekter av betydelse för företag. I övrigt har vi inga synpunkter.

12 Förslag: Lagar och förordningar med betydelse för företag, individer eller offentlig sektor ska utvärderas inom fem år. Regeringen ska återrapporera resultat och vidtagna åtgärder till riksdagen.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 12. Tillväxtverket delar utredningens bedömning om vikten av att systematiskt utvärdera befintliga regelverk för att säkerställa att de är ändamålsenliga. Tillväxtverket förordar en prioritering av vilka regelområden som ska utvärderas och en större flexibilitet i hur ofta det ska se så att det möter de mest angelägna behoven.

13 Förslag: Utvärderingarna ska bl.a. innehålla en bedömning av reglernas måluppfyllelse, en samhällsekonomisk analys och förslag på förenklingar.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 13. Det är positivt med en bredare syn på regelverkens konsekvenser eftersom det är flera perspektiv som påverkar företagets konkurrenskraft. Tillväxtverket ser även att det kan finnas anledning att titta på om det finns alternativa lösningar till föreslagen reglering som exempelvis ny teknik.

14–15 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

16 Förslag: Föreslagna bestämmelser stadgas i ny förordning. Bestämmelser för att genomföra förslagen som rör regeringens agerande bör stadgas i lag.

Tillväxtverket avstyrker delvis förslag 16. Tillväxtverket avstyrker förslaget att ge ESV i uppdrag att bygga upp förenklingsverksamhet i linje med förslag, i den delen det rör förenkling för företag (se motivering ovan). Vi förordar i stället ett stärkt regelförenklingsarbete i fortsatt samverkan mellan ESV (Statskontoret) och Tillväxtverket. I övriga delar av förslaget har Tillväxtverket inga synpunkter.

17–18 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

19 Förslag: Detta anges i instruktionerna för relevanta myndigheter. ESV ges i uppdrag att rikta kunskapshöjande insatser till myndigheterna för ändamålet.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 19. Att i myndigheternas instruktioner tydliggöra frågor som rör förenkling för företag ökar förutsättningarna för att frågorna prioriteras och kan utgöra en naturlig del av myndigheternas arbete. I Tillväxtverkets uppdaterade instruktion finns tydliga skrivningar om kunskapshöjande stödinsatser till myndigheterna i arbetet vad gäller förenkling för företag och Tillväxtverket kan bistå med att stärka det perspektivet, i samverkan med bland annat ESV (Statskontoret).

20–25 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 6 Tillståndsprocesser

26–30 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

31 Förslag: Regeringen bör tillsätta en utredning om en ny planlagstiftning. En ventil bör införas i miljöbalken, som möjliggör att angelägna allmänna intressen vägs mot varandra bl.a. utifrån en samlad samhällsekonomisk bedömning.

Tillväxtverket avstyrker förslag 31. Tillväxtverket stödjer initiativ och förändringar som leder till effektiva tillståndsprocesser. Vi anser dock att problembilden utelämnar vissa särskiljande aspekter gällande de förutsättningar som föreligger i jämförelse med andra länder. Sverige är ett av få EU-länder som saknar en nationell och en regional planering i hela landet. I dag hamnar stora frågor av regional och nationell karaktär i både kommunal planering och i tillståndsprocesser. Tillväxtverket anser att en nationell planering bör införas i Sverige och att den regionala planeringen bör utvecklas i hela landet. Vi anser att det inte ska införas ventiler för en ännu starkare sektorsplanering i Sverige, utan former och strukturer för den nationella nivån att mötas proaktivt innan en tillståndsprocess eller planering för genomförande. Former för att hantera både statliga intressen och riksintressen (nationella allmänna intressen) bör därför införas.

En ny nationell planeringsnivå kan också bidra till att staten kan samordna sitt arbete till nytta för tillståndsärenden och därmed minska risken för att "processa mot sig själv". I dag finns inga former för staten att mötas och reda ut frågor proaktivt varför det hamnar i just tillståndsprocesser.

32–35 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

36 Förslag: Regeringen bör lägga fram en mål- och inriktningsproposition för bostadsmarknaden där målsättningen fastslås samtidigt som den bör innehålla konkreta inriktningar för ett kommande reformarbete. Regelverket som krävs för att realisera propositionens inriktningar bör tas fram.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 36. Tillväxtverket stödjer förslaget utifrån att fokus på tillväxtregioner omfattar all den förändring som nu sker kopplat till behov av kompetensförsörjning i många delar av landet. En väl fungerande bostadsförsörjning är en avgörande faktor för hållbar regional utveckling och svensk konkurrenskraft.

37–46 Bedömning Tillväxtverket har inga synpunkter.

47 Bedömning: Flytten av det regionala utvecklingsansvaret från Länsstyrelsen till regionerna bör utvärderas. Statens roll kan behöva stärkas.

Tillväxtverket vill uppmärksamma att frågan för närvarande hanteras inom ramen för utredningen Sveriges sammanhållna utveckling (SVESAM), där både regionernas och länsstyrelsens roll inom regional utveckling och den sammanhållna landsbygdspolitiken utvärderas. Det vore därmed oklokt att lansera en liknande utvärdering innan den pågående utredningen lagt fram sitt slutbetänkande.

48–51 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

52 Förslag: Statliga myndigheter behöver bidra till att förkorta ledtiderna inom kommunernas plan- och lovprocess. Regeringen bör införa återrapporteringskrav om detta i regleringsbrevet.

Tillväxtverket avstyrker förslag 52. Sverige saknar nationell tvärsektoriell planering och regional planering i hela landet. I Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 finns ett strategiskt område om att en god samhällsplanering har betydelse för att skapa goda, attraktiva och omsorgsfullt gestaltade livs- och boendemiljöer i såväl städer och tätorter som i gles- och landsbygder. Innan det finns en god strategisk tvärsektoriell samhällsplanering på både nationell och regional nivå i alla delar av landet för myndigheter att utgå ifrån, bidrar inte mått på ledtider till kvalitet och tydlighet.

Tillväxtverket anser att det finns ett stort behov av att ta ett samlat omtag för att förbättra bostadsmarknadens funktion. En god samhällsplanering skapar

förutsättningar för en hållbar regional utveckling och har betydelse för såväl näringslivets utveckling och konkurrenskraft som för människors livskvalitet.

Tillväxtverket håller delvis med om den problembild som tecknas upp om riksintressesystemet. Riksintressen är dock inte statliga riksintressen utan nationella allmänna intressen. Samordningen mellan riksintressemyndigheter behöver utvecklas och kan effektiviseras. Sverige har behov av en nationell samhällsplanering för att hantera utveckling och både statliga och allmänna intressen. Vi anser också att riksintressesystemet bör nyttjas restriktivt och att arbetet med riksintressen, både vad gäller samordning och digitalisering, bör effektiviseras. Därtill kan det vara olämpligt att mäta enskilda ledtider om de inte upplevs som problematiska. Att ställa krav på myndigheter att aktivt bidra till enkla och snabba tillståndprocesser där det är relevant är rimligt. Tillväxtverket anser att det bör inrättas system för nationell planering och regional planering i hela landet för att hantera en god samhällsplanering med viktiga aktörer. Innan det finns på plats kan vi inte stödja bedömningar om inriktning avseende samhällsekonomisk effektivitet, översyn av kommunernas arbete med planer och gestaltad livsmiljö samt enklare bostadsbyggande, då de inte adresserar det fundamentala problemet.

Vi anser att det är viktigt att utgå ifrån olika platserns förutsättningar och att anpassa till ett geografiskt perspektiv för att främja en hållbar regional utveckling.

53–58 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 8 Transportinfrastruktur

59 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

60 Förslag: Integrera Trafikverkets investeringsplan med beslutet om att fastställa nationell plan och med det ekonomiska planeringssystemet för transportinfrastruktur så att dessa överensstämmer i innehåll och objektindelning.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 60. Tillväxtverket stödjer flera av de analyser, bedömningar och förslag som lyfts. Flera delar är helt eller delvis genomförda i den planeringsprocess för transportinfrastruktur som just nu är aktuell. Tillväxtverket stödjer inte förslag som medför att infrastrukturplaneringen blir än mer uppbounden, komplicerad eller instrumentell.

61 Förslag: Inför ett krav på motivering i de fall samhällsekonomiskt olönsamma projekt föreslås ingå i nationell plan/investeringsplan.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 61. Tillväxtverket tillstyrker förslag om att en samhällsekonomisk bedömning är en viktig del i ett beslutsunderlag, men avstyrker förslag om en stark styrning utifrån samhällsekonomiska beräkningar eller strikt lönsamhet. En god samhällsplanering kräver en bedömning av flera olika typer av påverkan och effekter där allt inte kan beräknas eller fullt ut förutses utifrån en typ av beräkningsmodell. Det viktiga är transparens, motiveringar och tydlighet i beslutsunderlagen. Utveckling i hela landet och målstyrning är några viktiga aspekter att ha med i bedömningen av en infrastrukturplanering.

62–64 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

65 Förslag: Ta hänsyn till samhällsekonomiska konsekvenser vid underhåll i högre grad än i dag. Effektivisera användandet av servicefönster, använd totalavstängningar där detta är mest effektivt och analysera om dygnet-runt-arbete kan vara effektivt.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 65. Tillväxtverket stödjer förslag att värdera, prioritera och genomföra åtgärder inom drift och underhåll utifrån en samhällsekonomisk grund i högre utsträckning än i dag. I den samhällsekonomiska bedömningen bör även territoriella perspektiv finnas med och mål om hållbar regional utveckling i hela landet.

66–69 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

70 Förslag: VTI, Trafikanalys och Trafikverket ska gemensamt ta fram en struktur för vilken data som ska samlas in och göras tillgänglig för att möjliggöra uppföljning och utvärdering av upphandlingar inom transportområdet.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 70. Tillväxtverket stödjer förslaget om att ge statliga aktörer i uppdrag att gemensamt utforma och implementera en gemensam struktur för vilken data som ska samlas in och göras tillgänglig för att kunna följa upp och utvärdera upphandlingar inom transportområdet. Det är av stor vikt att statens insatser skapar värde för fler och att kunskapen nyttjas fullt ut.

71–72 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 9 Utbildning

73–81 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

82 Förslag: Försöksverksamheter i syfte att nå snabb genomströmning samt snabb och tidig utbildning bör genomföras.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 82. En sådan försöksverksamhet kan påskynda kompetensförsörjningen och öka flexibiliteten i systemet för högre utbildning.

83–89 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 11 Policyutveckling och försöksverksamhet

90 Förslag: Metodstöd och vägledningar för offentlig sektors medverkan i försöksverksamheter bör tas fram, spridas och användas.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 90. Att tillsammans med berörda identifiera och lösa problem för att nå så ändamålsenliga regler som möjligt är positivt. Metodstöd och vägledning behöver säkerställas och det behövs både försöksverksamheter och regulatoriska sandlådor. Det finns många beröringspunkter mellan dessa och många missuppfattningar och föreställningar om vad som är juridiskt möjligt och inte, men där goda exempel finns på vad som faktiskt går att göra. Ett förslag är att Tillväxtverket, Vinnova och Statskontoret (tidigare ESV) tar fram ett gemensamt metodstöd för verksamheter som behöver göra piloter och försök i osäker regulatorisk miljö och som lyfter fram goda exempel på hur detta gjorts tidigare, till exempel IMY:s policylab, e-Sams AI-sandlåda, TLV:s policylab om ekonomiska styrmedel och så vidare.

91 Förslag: Ett antal myndigheter bör ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för regulatoriska sandlådor.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 91. Förslaget är delvis omhändertaget genom uppdrag till Vinnova. Tillväxtverket kan bidra med kunskap och stöd till myndigheterna inom området, med erfarenhet av att arbeta med regelutformning, regeltillämpning och förenkling för företag. Detta är särskilt relevant då ett uttalat syfte med regulatoriska sandlådor är att minska regelbördan. Tillväxtverket har även

erfarenhet av arbetet med att förenkla för innovativa företag i livsmedelssektorn inom "one stop myndighetshop" och att arbeta med att löpande fånga upp och lösa det som är möjligt inom ramen för befintlig lagstiftning.

92–93 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

94 Förslag: Utöka delningsundantaget för utredningar och kommittéer så att även svar med synpunkter på utkast omfattas.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 94. Det är viktigt i förenklingsarbetet att utredningar och kommittéer resonerar med varandra under hand och förslaget skulle kunna underlätta detta.

95–97 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap.12 Kommunsektorn m.m.

98 Förslag: Det bör inrättas ett kommunal- och regionalekonomiskt råd i syfte att bidra till ett ökat lärande och stärkt effektivitet.

Tillväxtverket avstyrker förslag 98. Det finns en risk att det skapas en överbyggnad där det krävs resurser från kommunerna att ta del av rådets arbete. Det bidrar till ett uppifrån och ner-perspektiv när behovet tydligt finns på lokal nivå och inte på nationell nivå. Kunskapen behöver byggas i mötet mellan kommunerna och inte i en separat organisation.

99 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

100 Förslag: Regeringen bör föreslå en statsbidragsprincip, där användandet av riktade statsbidrag regleras.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 100. Det är positivt om det blir tydligt vad som gäller och det bidrar till ökad transparens och förutsägbarhet för kommunerna.

101 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 13 Skatter

102–113 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Tillväxtverkets synpunkter på slutbetänkandet

Tillväxtverket redovisar nedan sina ställningstaganden till de förslag som lämnas i slutbetänkandet och sin motivering. I vissa fall redovisar vi även ställningstaganden avseende bedömningar.

Kap. 3 Teknisk utveckling, forskning och innovation

1–6 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

7 Förslag: Tillsätt en utredning av Research Institutes of Sweden (RISE) med fokus på bl.a. organisationsform, finansiering, roll i förhållande till näraliggande myndigheter samt universitet och högskolor, det offentliga åtagandet och risken för osund konkurrens med privat konsultverksamhet.

8 Förslag: Arbeta mer med andra anställningsformer vid lärosäten såsom kombinationstjänster och professor of the practice.

9 Förslag: Ta fram gemensamma standarder för avtal avseende tolkningar av lärarundantaget respektive EU:s statsstödsregler för samarbetsprojekt mellan näringslivet och lärosäten i syfte att underlätta sådana samarbeten.

10 Förslag: Karriärrådgivning ska erbjudas till alla doktorander.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 7, 8, 9 och 10. Tillväxtverket ser positivt på att stärka kopplingen mellan akademi och näringsliv för att sprida forskning i samhället. Statens roll i innovationssystemet är inte tydlig. Gällande företag och deras koppling till detta berörs saken även i slutbetänkandet i förslaget om intermediärssystem i bland annat avsnitt 3.5.6. Tillväxtverket välkomnar därför en genomlysning av aktörer som RISE och andra i likartade roller, men föreslår också att utredningen tar ett bredare grepp på hela innovationsekosystemet för att även omfatta intermediärfrågeställningen.

Utredningen adresserar fler hinder kring övergången mellan en forskarkarriär och näringslivet. Tillväxtverket instämmer i att det behövs åtgärder som underlättar denna övergång och minskar trösklarna för att anställa högkvalificerad kompetens så att produktivitet, innovation och konkurrenskraft kan öka.

Vi ser särskilt behov av att:

- Stärka arbetsmarknadsanknytningen för forskare, doktorander och programstudenter på masternivå, till exempel genom att möjliggöra fler industridoktorander, särskilt riktat mot små och medelstora företag.
- Stärka karriärplanering och arbetsmarknadsanknytning redan under doktorandtiden.
- Utveckla och finansiera fler trainee- och praktikprogram som kopplar samman studenter, doktorander och arbetsgivare.
- Säkerställa att alla initiativ genomförs i strukturer som garanterar långsiktig samverkan mellan akademi och näringsliv.

11 Bedömning: Förutsättningarna att kommersialisera och sprida innovationer som kommer från forskning vid lärosäten bör förbättras.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 11.

12 Förslag: Tillsätt en utredning av lärarundantaget i syfte att se om det finns förändringar som skulle kunna underlätta samarbeten med aktörer utanför akademien och öka spridningen av innovationer från lärosäten.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 12. Forskning vid lärosäten utgör en viktig grund för innovation och om eventuella regeländringar kan skapa fler nya och innovationsdrivna företag är Tillväxtverket positivt till en utredning.

13 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

14 Förslag: Utvärdera huruvida forskare har tillgång till tillräckligt och ändamålsenligt stöd för att kommersialisera forskningsresultat.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 14. Tillväxtverket skrev bland annat i sitt remissvar Synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik från 2023-10-31, att arbetet med den tredje uppgiften i att sprida kännedom om forskning och utvecklingsarbete bör stärkas. Tillväxtverket tillstyrker därför att frågan utvärderas.

15 Bedömning: Systemet för de s.k. företagsfrämjande stöden bör förändras eftersom det riskerar att leda till snedvridningar, skapar komplexitet för involverade aktörer och stöden är svåra att utvärdera.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 15. Snedvridningar och komplexitet ska undvikas samtidigt som utvärdering är viktigt. Vidare har vi utvecklat resonemang kring detta i de olika förslag som berör frågan.

16 Förslag: Minska antalet främjandeaktörer och antalet system för ansökningar.

Tillväxtverket avstyrker förslag 16. Det är oklart vilken grad av påverkan som staten har över innovationsekosystemets främjande och stödgivande aktörer. Orsaken är att det finns många aktörer på olika nivåer, exempelvis stat, regioner och kommuner. Ett flertal agerar utifrån delvis företagsfinansierade och delvis kommun/region-finansierade upplägg. Vidare är de myndighetsbaserade ansökningsprocesserna olika därför att de har olika uppdrag och syften och olika huvudmän (nationellt och EU). Detta problem gäller därför även förslaget om "en väg in" som i sammanhanget är kopplat till komplexiteten. Tillväxtverket bedömer därför att förslaget inte bottenar i en tillräckligt systemövergripande analys med ett helhetsperspektiv.

Tillväxtverket välkomnar alla insatser för att hitta beskrivningsmodeller av nuläget som möjliggör träffsäkra åtgärder för att förbättra innovationsekosystemet. I likhet med ställningstagandet gällande förslag 99 rekommenderar Tillväxtverket dock att en eventuell förändring tidsmässigt bör hänga ihop med EU:s kommande långtidsbudget (MFF). En större översyn finns därför inte tid till och en politisk beredning som beaktar relevanta utredningar som genomförts eller genomförs på området förordas i stället (exempelvis SOU 2023:59, SOU 2024:22 samt KN2024/01306).

17 Förslag: Utveckla gemensamma verktyg för ansökningsprocesserna, t.ex. en digital "en väg in"-lösning i linje med Danmarks och Finlands system.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 17. Innovationsekosystemet är komplext med en mängd olika aktörer som förmedlar innovations- och utvecklingsstöd till företag. Detta försvårar en sammanhållen och uppdaterad information för företag där stödprogram drivs på såväl regional som nationell nivå. Tillväxtverket är positivt till förenklingsåtgärder även om det finns praktiska svårigheter som behöver lösas för att förslaget, de facto, ska leda till förenkling, inte bara för företagen utan även på en övergripande systemnivå.

På ett likartat område har Tillväxtverket erfarenhet att samordna olika system för ett ändamål, dvs. verksamt.se.

18 Förslag: Skapa en struktur för utvärdering av stöden med bättre tillgång till data, krav på att stöden utformas så att de är utvärderingsbara samt att utvärderingarna utförs av en oberoende myndighet.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 18. Att stödprogram utformas med en tydlig förändringsteori så att de kan utvärderas anser Tillväxtverket vara en självklarhet. Det är dock en komplex fråga att utvärdera näringspolitiska stöd och en enskild struktur för alla stödformer ger en förenklad bild. Tillväxtverket är dock positivt till utgångspunkterna med utvärderingsbarhet, datatillgång och dokumentation. Att en oberoende myndighet genom revision, effektutvärderingar och kostnadsnyttoanalyser säkerställer att stöd får de effekter de är avsedda att få är viktigt.

Tillväxtverket arbetar löpande med att skapa förutsättningar till utvärdering, bland annat tillsammans med Tillväxtanalys, Vinnova, SCB och Digg i regeringsuppdraget KN2024/01748 "Uppdrag om gemensam datainsamling och datadelning av statlig finansiering till företag och företagsfrämjande aktörer."

Andra typer av utvärderingar i syfte att stärka det egna lärandet och därigenom förbättra kommande program kan med fördel genomföras av de utförande myndigheterna.

19 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

20 Bedömning: Stöd till företag i samband med kriser bör utformas så att de kan rullas ut snabbt, även om det innebär en sämre träffbild. Stöden bör snabbt rullas tillbaka när ekonomin återhämtar sig.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 20.

21 Förslag: Slopa det permanenta stödet vid korttidsarbete eftersom stöd till företag som drabbas av problem i ett normalt konjunkturläge riskerar att hämma strukturuomvandlingen.

Tillväxtverket avstyrker förslag 21. Tillväxtverket har i sitt remissvar avseende promemorian Tillfälligt slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete från 2022-01-17, beskrivit hur det kan motverka strukturuomvandling. Dock används det permanenta stödet endast i särskilda fall och vi har inga uppgifter om att det skulle motverka strukturuomvandling. Reglerna för när det får användas bedöms vara utformade i syfte att de ska motverka eventuella negativa konsekvenser från en utebliven strukturuomvandling och avse situationer när en asymmetrisk chock uppstått. Kravet är att behovet ska vara betydande, tillfälligt och oförutsett i syfte att inte rädda företag som ändå inte kan överleva på marknadsmässiga grunder på sikt.

22 Förslag: Utvärdera det s.k. växa-stödet och undantaget i beskattningen för vissa personaloptioner i syfte att se hur de används i dag och om de bör förbättras eller slopas.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 22. I dagsläget finns det inte tillräckligt med kunskap om hur väl dessa stöd fungerar och i vilken utsträckning de utnyttjas. Eventuella förändringar bör därför föregås av en utvärdering.

23 Förslag: Genomför förslaget som syftar till att förenkla beräkningsregeln samt förslagen om slopat löneuttagskrav och kapitalandelskrav i SOU 2024:36.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 23 i enlighet med tidigare remissvar på SOU 2024:36 från 2024-10-09.

24 Förslag: Utred förändringar av fåmansföretagsreglerna i syfte att dels minska snedvridningen som gynnar tillväxt i anställningar, dels beskatta samtliga onoterade andelar med samma regler.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 24 i enlighet med tidigare remissvar på SOU 2024:36 från 2024-10-09.

25 Bedömning: Möjligheterna för personer från tredje land att starta företag och att arbeta i entreprenörsdrivna företag bör förbättras.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 25.

26 Förslag: Se över möjligheten att undanta delägare i svenska start-ups från lönegolvet i regelverket kring arbetskraftsinvandring.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 26. Start-ups har andra förutsättningar än andra företag avseende till exempel kassaflöden, vilket kan motivera ett undantag. Huruvida fler studenter och forskare får möjlighet att stanna i Sverige genom ett undantag vore intressant att se över.

27 Förslag: Utred ett svenskt startupvisum.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 27. De regler som i dag finns för den som vill komma till Sverige för att bedriva näringsverksamhet är framtagna för en tid då arbetsmarknaden såg annorlunda ut. Reglerna är samma oavsett om det gäller ett etablerat företag eller ett startup-företag. Att attrahera och behålla startup-företag och internationell kompetens är en näringspolitisk fråga. Många länder i dag har ett startupvisum, vilket kan innebära att man annars väljer bort Sverige för att starta företag.

28 Bedömning: Det krävs ökad information och bättre rådgivning om immaterialrätt för forskare och entreprenörer samt bättre möjligheter för mindre aktörer att skydda sina immateriella tillgångar.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 28.

Kap. 4 Digitalisering och AI

29 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

30 Förslag: Genomför förslagen i SOU 2023:96 för att skapa tydlighet kring interoperabilitet på nationell nivå.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 30 i linje med tidigare remissvar på SOU 2023:96 från 2024-05-03.

31–33 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

34 Förslag: Utforma offentlighets- och sekretesslagen, OSL, omvänt, så att informationsutbyte som huvudregel är tillåtet mellan myndigheter.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 34. Möjligheter till utökat informationsutbyte har fördelar. Förslaget väcker däremot frågan om hur den föreslagna huvudregeln skulle utformas och hur den skulle förhålla sig till den nya

sekretessbrytande bestämmelsen som nyligen infördes i 10 kap. 15 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Den föreslagna nya huvudregeln kan enligt Tillväxtverket innebära risk för att uppgifter som bör åtnjuta sekretesskydd sprids i en omfattning som inte är motiverad. Förslaget behöver därför utvecklas och konkretiseras innan Tillväxtverket kan ta ställning. En fördjupad analys bör även ske ur dataskyddssynpunkt.

35–36 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

37 Förslag: Se över tillämpningen av dataskyddsförordningen (GDPR) i Sverige för att säkerställa att den inte blir striktare än i andra EU-länder. Verka för en gemensam översyn inom EU för att säkerställa en harmoniserad tillämpning som inte hindrar innovation.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 37. GDPR innebär stora regelkostnader för företagen och det är viktigt att företagen i Sverige inte får högre kostnader än nödvändigt i jämförelse med andra EU-länder.

38 Förslag: Utred den totala regelbördan samt överlappande regler på digitaliseringsområdet ur näringslivets perspektiv.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 38 att en översyn av den totala regelbördan samt överlappande regler på digitaliseringsområdet ur näringslivets perspektiv bör genomföras. Det är dock viktigt att ett sådant utredningsuppdrag ges tydliga avgränsningar, då digitaliseringsområdet är brett och svårdefinierat. EU-kommissionen har därtill i november 2025 lämnat förslag på ett nytt omnibuspaket som tar sikte på digitaliseringsområdet. Det är viktigt att ett eventuellt uppdrag linjerar väl med översynen på europeisk nivå. Ett eventuellt uppdrag bör ges till Tillväxtverket, inte till Förenklingsrådet. Detta då Förenklingsrådet är ett självständigt beslutsorgan och eventuell särskild styrning från regeringen av vilka förslag som Förenklingsrådet ska analysera och utreda riskerar att leda till prioriteringskonflikter mot övriga angelägna förenklingsbehov som näringslivet identifierat, och på sikt urholka rådets självständighet och förtroende.

39 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

40 Förslag: Använd i större utsträckning regulatoriska sandlådor för att testa nya digitala lösningar.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 40. Tillväxtverket samverkar gärna med andra myndigheter gällande bland annat datadelning för bättre träningsdata, i syfte att hitta kandidater för regelförändringar för förbättrade villkor för företagen. Det finns ett stort behov av att utforska möjligheter inom AI och undanröja regulatoriska osäkerheter. Tillväxtverket ser positivt på att fler myndigheter jobbar med regulatoriska sandlådor, och att det sker samverkan inom detta område inom exempelvis den nya AI-verkstanen och liknande forum.

41–42 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

43 Förslag: Ta fram en årlig investeringsplan för samhällsinvesteringar i digital infrastruktur.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 43. Det är viktigt med förutsägbarhet och en tydlig process som näringslivet känner till. Det saknas en genomtänkt strategi och genomförandeplan för utvecklingen av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen som kan ligga till grund för en årlig investeringsplan. Det är fler perspektiv som behöver tas om hand för att investeringarna ska bli lönsamma, som till

exempel regeländringar och införande av standarder. Görs det på rätt sätt kan det få en stor positiv påverkan på förenklingsarbetet.

44–50 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

51 Förslag: Gör en översyn av områden där automatisering kan vara relevant. Översynen bör identifiera juridiska och förvaltningsmässiga hinder för automatisering och föreslå hur dessa kan undanröjas.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 51. En översyn kan innebära möjlighet att undanröja hinder för snabbare handläggningstider. Det bör vara en del av stödet till myndigheter att göra regler digitaliseringsbara.

52 Förslag: De institutionella förutsättningarna för en bred och effektiv användning av AI-teknik samt för företagsdynamik och innovation på området bör följas löpande. Vid behov bör en utredning tillsättas för att föreslå förbättringar.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 52.

Kap 5 Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

53 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

54 Förslag: Genomför de förslag för att stärka attraktiviteten för högkvalificerad arbetskraftsinvandring som tagits fram i SOU 2024:15.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 54. Att rationalisera och effektivisera ansökningsförfarandet för att därigenom öka EU:s och Sveriges attraktionskraft för kompetens är av vikt för att främja Sveriges kompetensförsörjning och därigenom vår konkurrenskraft. Tillväxtverket ser en tydlig potential i att bättre ta till vara internationella masterstudenter, doktorander och forskare. Attraktiviteten att komma till Sverige för forskning och forskarutbildning formas av flera faktorer, där permanenta uppehållstillstånd kan vara en del men inte ensamt avgörande. Avgörande är att processen för etablering som helhet fungerar väl, med transparenta och snabba handläggningar av exempelvis arbetstillstånd och samordningsnummer.

Förslaget om utökade möjligheter att byta grund för uppehållstillstånd är positivt. Det kan underlätta rörlighet inom akademien och öka möjligheterna att behålla kompetens i landet. Justeringar i utlänningslagen som stärker denna rörlighet bedöms kunna bidra till ett mer konkurrenskraftigt system.

55 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

56 Förslag: Genomför de förslag som tagits fram i promemorian Ds 2024:31 som syftar till att underlätta för utländska forskare och doktorander att ansöka om och beviljas uppehållstillstånd.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 56. I Tillväxtverkets remissvar på Ds 2024:31 Bättre migrationsrättsliga regler för forskare och studenter från 2025-03-17, tillstyrker vi förslagen som bidrar till att öka attraktiviteten för Sverige som karriärdestination och underlätta möjligheten för en långvarig etablering på svensk arbetsmarknad för utländska forskare och doktorander.

57 Förslag: Genomför förslagen i SOU 2025:3 som bl.a. syftar till att förenkla och förtydliga kompetensregeln i expertskatteavdraget samt öka avdragets generositet.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 57 i enlighet med tidigare remissvar på promemorian Sänkt ersättningsnivå för expertskatt från 2024-06-20. Sänkt ersättningsnivå för expertskatt kan underlätta för företag att rekrytera internationell kompetens och därigenom öka företagets och Sveriges konkurrenskraft.

58–61 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

62 Förslag: Inrätta en ny nationell yrkesutbildning på gymnasial nivå med lägre studietakt och sänkta behörighetskrav.

Tillväxtverket avstyrker förslag 62, i linje med Tillväxtverkets remissvar på SOU 2024:74 Fler vägar till arbetslivet från 2025-05-21. Förslaget riskerar att försvaga befintliga yrkesprogram. Arbetsmarknaden kräver kvalificerad arbetskraft med goda kunskaper i både yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen. En utbildning med lägre krav matchar inte företagets behov och kan minska förtroendet för de befintliga yrkesutbildningarna.

63 Bedömning: Studie- och yrkesvägledningen bör stärkas och tillgängligheten till jämförbar information om utbildningskvalitet och prognoser över arbetsmarknadsutfall bör säkerställas.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 63. De regionalt utvecklingsansvariga aktörerna har en viktig roll genom att de enligt lag ska tillhandahålla bedömningar av länets behov av kompetens på kort och lång sikt. Regionerna kan därmed fungera som möjliggörare tack vare starka befintliga samverkansstrukturer och på så vis samla aktörer, kanalisera finansiering och driva långsiktighet. Regionerna har tillgång till studie- och yrkesvägledarnätverk, nätverk för utbildningschefer och andra nyckelpersoner som arbetar med kompetensförsörjning i länet.

64–66 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

67 Förslag: Omställningsstudiestödet bör reformeras så att sökanden får besked innan terminsstart, de personer som bedöms ha störst nytta av stödet prioriteras och bidragsdelen inom stödet sänks.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 67. Tillväxtverket tillstyrker att besked om stödet lämnas innan utbildningsstart då det ökar individens trygghet för att starta sin utbildning.

Tillväxtverket avstyrker förslag om att sänka bidraget i stödet. Staten bör stimulera kunskapshöjning och omställning hos så många som möjligt, och bidrag i stället för lån underlättar livslångt lärande och utbildning mitt i livet.

Tillväxtverket avstyrker förslaget om att instruera CSN att prioritera de personer som bedöms ha störst nytta av stödet. Tillväxtverket ser att näringslivets och andra arbetsgivares behov av kompetens fortsatt bör prioriteras.

Tillväxtverket vill betona att omställningsstudiestödet är ett relativt nytt stöd. Mer utredning och uppföljning av ansvariga myndigheter krävs därför för att säkerställa att eventuella reformer ger en träffsäkerhet.

68 Förslag: KK-stiftelsen bör ges resurser att finansiera utvecklingen av nya grundutbildningar inom den högre utbildningen som riktar sig till yrkesverksamma.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 68. Tillväxtverket ser positivt på att stärka utbildningsutbudet för yrkesverksamma vid svenska lärosäten. Tillväxtverket betonar vikten av att utbudet tas fram i samverkan med näringslivet. KK-stiftelsen skulle kunna vara en part som främjar denna samverkan.

Tillväxtverket ser däremot behov av att vidare utreda vilka typer av utbildningar som bör prioriteras i detta framtagande. I förslaget framgår inte vad som menas med grundutbildningar. Tidigare utredningar visar att yrkesverksamma i regel efterfrågar kortare kurser på distans och på deltid. Det kan däremot finnas behov av längre utbildningar som möjliggör en större omställning.

69 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

70 Förslag: Öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 70. Arbetsmarknadsutbildningarna är ett viktigt verktyg för att möta den lokala arbetsmarknadens konkreta kompetensbehov där det reguljära utbildningssystemet saknar utbud.

71 Förslag: Definiera målgruppen för arbetsmarknadsutbildning i högre utsträckning utifrån den arbetssökandes jobbchanser efter avslutad utbildning snarare än tiden i arbetslöshet.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 71. En tydligare inriktning mot kompetensförsörjning utifrån näringslivets behov skulle stärka utbildningarnas relevans och ge ett mer träffsäkert bidrag till företagens kompetensbehov.

72–73 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 6 Kapitalförsörjning

74 Bedömning: Offentlig finansiering via riskkapital och lån bör inriktas mot områden där privat finansiering saknas, i syfte att undvika undanträngning.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 74.

75–76 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

77 Förslag: Möjligheten att införa kontonummer- och funktionsportabilitet vid bankbyte bör utredas.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 77. Vi ser positivt på att frågan utreds, att särskilt småföretagens perspektiv blir belysta och hur systemet med bankgironummer skulle kunna utvecklas eller kompletteras.

78 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

79 Förslag: Sverige bör verka för en ökad integrering av de europeiska kapitalmarknaderna.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 79. En ökad integrering av kapitalmarknaderna främjar den långsiktiga tillgången till kapital för företag i olika faser och branscher. Finansiärer har någon att avyttra sina bolag till alternativt köpa av med en börsnotering som möjlig slutdestination. Ju senare fas, desto större fonder krävs för att stödja företagens investeringsbehov i senare faser. Tillväxtverket beskriver återkommande denna så kallade finansieringsresa i sina analyser om olika målgrupper av företag så som innovativa, forskningsintensiva, expansiva eller startade av kvinnor. Tillväxtverket instämmer i förbehållet att en europeisk konsolidering inte bör ske på bekostnad av redan välfungerande system och regelverk i Sverige, vilka i stället kan tjäna som modell för andra medlemsstater.

80 Förslag: Lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar bör utvärderas. Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal bör ses över.

Tillväxtverket tillstyrker delvis förslag 80. Tillväxtverket tillstyrker förslaget om att lagen om utländska direktinvesteringar bör utvärderas. Tillväxtverket har inga synpunkter på om Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal bör ses över.

Kap. 7 Konkurrens och handel

Tillväxtverket kommenterar inte enstaka förslag eller bedömningar i detta kapitel, men ser sund konkurrens och internationell handel som viktiga drivkrafter för innovation och produktivitet. Sverige bör värna regelbaserad frihandel. Däremot bör Sverige också förhålla sig till omvärldsläget, vilket inkluderar att agera både pragmatiskt och strategiskt. Exempelvis har inte handeln fungerat problemfritt på senaste tiden samtidigt som den globala konkurrenssituationen inte är perfekt. Dessa svårigheter är sannolika att bestå. Därför bör Sverige tillsammans med EU riskhantera via fler frihandelsavtal, men också vid behov kunna stärka inhemsk produktion samt driva innovation inom styrkeområden för att vara starkare vid förhandlingsbordet.

81–86 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 8 Klimat- och industripolitik

87 Bedömning: Sverige bör säkerställa samhällsekonomiskt ändamålsenliga ramvillkor som möjliggör en hållbar klimatomställning.

88 Bedömning: Politisk enighet kring klimatpolitikens långsiktiga inriktning och grundläggande förutsättningar bör eftersträvas.

Tillväxtverket instämmer i bedömning 87 och 88. Förutsägbarhet, tydlighet och långsiktighet är något som efterfrågas av såväl näringsliv som kommuner och regioner. Att veta vad man kan förvänta sig för hjälp och stöd från staten är avgörande för att kunna planera en verksamhet och på sikt möjliggöra för en grön omställning.

89 Bedömning: Kostnadseffektivitet bör vara en bärande princip vid val och utformning av klimatpolitiska åtgärder.

Tillväxtverket instämmer delvis i bedömning 89. Kostnadseffektivitet är en viktig princip för att säkerställa att klimatpolitiska åtgärder är väl underbyggda och ger hög klimatnytta i förhållande till resursinsatsen, vilket stärker politikens legitimitet. Samtidigt behöver principen tillämpas med hänsyn till långsiktiga systemeffekter och behovet av tidiga investeringar i ny teknik, där strikt kortsiktig kostnadseffektivitet inte alltid ger en rättvisande bild av åtgärdernas samhällsnytta.

90 Bedömning: Klimatpolitiken bör ta sin utgångspunkt i prissättning av utsläppen av växthusgaser.

Tillväxtverket instämmer delvis i bedömning 90. Prissättning av utsläpp är ett viktigt styrmedel i klimatpolitiken. Samtidigt bör prissättning kompletteras med andra styrmedel. Det kan handla om riktade stöd för att hantera fördelningseffekter. Därutöver kan åtgärder för att motverka koldioxidläckage behövas i konkurrensutsatta sektorer, liksom andra regleringar för att nå utsläppsminskningar i sektorer och hos aktörer där priskänsligheten är låg.

91–94 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

95 Bedömning: Särskilda krav i offentlig upphandling är sällan en kostnadseffektiv åtgärd för minskade klimatutsläpp och bör inte göras obligatoriskt.

Tillväxtverket anser att EU:s utsläppshandelssystem är ett centralt men otillräckligt styrmedel för grön omställning. Ytterligare åtgärder krävs för att skynda på omställningen. Omställning av exempelvis energiintensiv industri kräver ofta omfattande investeringar med en lång livslängd. För att företag ska våga ta risken att investera i innovativ teknik efterfrågas ett långsiktigt perspektiv och styrmedel som kan bidra till riskreducering, såsom exempelvis grön offentlig upphandling. Det är som utredningen bedömer viktigt att beakta flera olika styrmedel, och att fokusera på de åtgärder som ger mest effekt och som samtidigt är kostnadseffektiva. Tillväxtverket anser inte att grön offentlig upphandling är det mest kostnadseffektiva i samtliga fall och det bör därför inte göras obligatoriskt.

I rapporten "Företagens gröna omställning – drivkrafter, hinder och stödbehov" från 2023 konstaterar Tillväxtverket att offentlig upphandling kan utgöra en viktig drivkraft för grön omställning. Krav från offentlig sektor som drivkraft för grön omställning är något som närmare sex av tio företag upplever som drivkraft i viss eller i stor utsträckning. Dock finns det behov av ett utökat stöd till upphandlande organisationer. Tillväxtverket vill också betona att arbete och utformning av eventuella krav på grön offentlig upphandling bör ligga i linje med det arbete som sker på EU-nivå avseende tilldelningskriterier för offentlig upphandling.

96 Bedömning: Utgångspunkten för svensk industripolitik bör vara att inte subventionera enskilda företag eller branscher.

Tillväxtverket instämmer delvis i bedömning 96. Det är inte av godo att driva på en utveckling med ytterligare statsstöd utan generellt sett bör Sverige i stället bromsa den utifrån de begränsade möjligheter som finns. Samtidigt ska det inte underskattas att andra länder ger statsstöd och vilka effekter det kan få för svenska företag. En möjlighet är att dra nytta av andra länders statsstöd via internationell handel, dvs. att vi kan handla produkter billigare samtidigt som vårt fokus ligger på de nya komparativa fördelarna som bildas med en ny spelplan.

Med det sagt argumenteras inte för att i alla sammanhang lita på att internationell handel kommer att fungera väl, till exempel när det gäller strategiska teknologier från tredje land samt om konkurrenssituationen rubbas. Högsta prioritet bör vara goda ramvillkor och att nyttja våra komparativa fördelar. Riktade industripolitiska stöd kan vara nödvändigt i vissa fall, men ska då föregås av en gedigen analys.

97 Förslag: Beslut om stödprogram och enskilda större företagsstöd ska föregås av en analys och särskilt utlåtande från relevanta expertmyndigheter. Analysen ska baseras på tydliga kriterier och principer grundade i teoretisk och empirisk evidens.

Tillväxtverket avstyrker förslag 97. Stödprogram bör föregås av gedigna analyser men "gold plating", dvs. när en medlemsstat har extra bestämmelser utöver vad EU kräver, i form av krav på utlåtanden från expertmyndigheter, riskerar att skapa osäkerheter och fördröjningar. Statsstöd får bara lämnas om det godkänts av EU-kommissionen, eller har utformats enligt särskilda undantagsregler som gäller i EU. Alla riktlinjer är därför utformade utifrån de EU-rättsliga principerna om nödvändighet och proportionalitet. EU-kommissionen (DG COMP) är väl lämpad att pröva ett stöd utifrån konkurrenspåverkan på unionsnivå, där så är lämpligt. Stödprogram bör utformas och genomföras av myndigheter med rätt kompetens, och i samverkan med berörda myndigheter i förberedelserna, samtidigt som ett helhetsperspektiv avseende eventuella systemeffekter bör beaktas.

98 Förslag: Vid inrättande av ett selektivt stöd bör bl.a. följande principer beaktas i utformningen:

– Neutralitet och transparens

- Begränsa risken för det offentliga och säkerställ det privata ansvarstagandet
- Kostnadseffektivitet
- Kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 98. Neutralitet och proportionalitet styr bedömningen av statsstöd. Vidare håller Tillväxtverket med om att risken för det offentliga bör begränsas samtidigt som risken i fråga behöver vägas mot de negativa konsekvenser som riskeras genom att inte åtgärda marknadsmisslyckandet som identifierats. Därför behövs att en väl avvägd risk tas av det offentliga. I linje med detta går även kostnadseffektivitet, dvs. att väga kostnad av genomförande av ett stöd i förhållande till de negativa konsekvenserna om det inte genomförs. Samtidigt ska den interna effektiviteten avseende kostnadseffektivitet upprätthållas.

Hur kontinuerlig uppföljning och utvärdering utförs bedöms utifrån kostnadseffektivitetsaspekten, men vi kan konstatera att Tillväxtverket och Tillväxtanalys redan har samarbete i hur uppföljning och utvärdering kan förbättras.

Tillväxtverket ser att frågan om riktmärke för andelen offentligt stöd ett givet projekt kan ges lämpligen bör harmoniseras på EU-nivå inom ramen för den inre marknaden. Detta för att undvika snedvriden konkurrens och säkerställa att svenska företag varken gynnas eller missgynnas relativt andra europeiska företag.

99 Förslag: Se över befintliga stödsystem och strukturer inom klimat- och industripolitik så att de ligger i linje med de principer som Produktivitetskommissionen föreslår.

Tillväxtverket avstyrker delvis förslag 99. Gällande industriklivet och statens gröna kreditgarantier avstår vi från att kommentera.

Däremot avstyrker Tillväxtverket förslaget att se över befintliga stödsystem och strukturer inom klimat- och industripolitik så att de ligger i linje med de principer som Produktivitetskommissionen föreslår.

Förutsägbarhet, tydlighet och långsiktighet är grundläggande för att ge företag goda förutsättningar att klara den gröna omställningen. Olika myndigheter har i dag likartade uppdrag och även finansiella stöd som gör systemet som helhet svåröverskådligt. Att se över och tydliggöra vilka stöd som staten ska erbjuda samt vilka myndigheter som ska involveras kan bidra till att skapa tydlighet. Förutsägbarhet och långsiktighet å sin sida kräver långsiktiga uppdrag och att de stöd som erbjuds är stabila över tid.

Den översyn som Produktivitetskommissionen föreslår ska utgå från kommissionens egna principer. Tillväxtverket ser att den bakomliggande analysen inte i tillräcklig grad fångar de systemövergripande sambanden. Detta medför en risk för att förslagen blir alltför begränsade, särskilt när det gäller kopplingarna mellan närings- och utvecklingspolitik på både EU-nivå och nationell nivå. Tillväxtverket bedömer att ökad samordning krävs mellan stödsystem för EU-medel och nationella myndigheter med expertkunskap i sakfrågor, för att på bästa sätt hantera kommande långtidsbudget och dess möjligheter.

Sverige tillsammans med övriga EU-länder och EU-kommissionen förhandlar just nu EU:s kommande långtidsbudget MFF (Multiannual Financial Framework). En översyn i detta läge kommer pågå in i nästa programcykel och därmed försämra förutsättningarna att förbereda oss för den implementering som väntar inom bland annat sammanhållningspolitiken. En översyn riskerar därmed att få motsatt effekt på produktivitet och våra möjligheter att hämta hem EU-medel till Sverige. Nationellt

förvaltade EU-medel bör utgöra en integrerad del i det nationella systemet för företagsstöd. Detta i syfte att realisera EU-stöden samt möjliggöra strategiska satsningar som utgår från EU:s gemensamma prioriteringar och inom dessa ramar är i linje med nationella och regionala prioriteringar. Det möjliggör också effektivare användning av medel från såväl EU-nivå som nationell nivå samt ligger i linje med bedömning 100.

Sammantaget avstyrker Tillväxtverket ytterligare en översyn enligt den ansats som Produktivitetskommissionen föreslår. Vi förordar i stället att regeringen beaktar relevanta utredningar som genomförts eller genomförs på området (exempelvis SOU 2023:59, SOU 2024:22, KN2024/01306 samt LI 2024:06) och analyserar dessa i en politisk beredning utifrån ett helhetsperspektiv som omfattar alla de politikområden och verksamheter som kan beröras, inklusive koppling till MFF. Tillväxtverket bistår gärna i en sådan beredningsprocess.

100 Bedömning: Förslag om industripolitiska stöd inom EU bör bedömas utifrån samma kriterier som föreslås avseende stöd på nationell nivå. Sverige bör fortsatt motverka uppluckring av reglerna för statsstöd. Sverige bör även prioritera att hämta hem medel från EU-budgeten framför att inrätta nationella stödprogram.

Tillväxtverket anser att direkta företagsstöd bör tillämpas med försiktighet och att industripolitik kan vara andra saker än direkta företagsstöd. Vidare håller vi med om att Sverige bör ha en restriktiv syn på uppluckringen av reglerna för statsstöd inom EU. Om EU ändå skulle luckra upp regler bör Sverige dock inte avvika. Vidare ser Tillväxtverket det som positivt i de fall Sverige kan hämta hem medel från EU-budgeten.

Kap. 9 Energiförsörjning

Tillväxtverket kommenterar inte specifikt på området för energiförsörjningen då andra myndigheter är mer lämpade att kommentera förslagen som sådana. Däremot ser vi att energiförsörjning som helhet är viktig för företagen. Goda ramvillkor är viktigt för företagets konkurrenskraft. Inom ramen för det förespråkar vi stabila spelregler på energimarknaden så företagen ges goda förutsättningar att, till exempel, göra väl informerade investeringsbeslut. Vidare kan offentliga stöd användas till utbyggnad av elsystemet, vilket redan gjorts inom Tillväxtverkets regi via Fonden för en rättvis omställning (FRO).

101–112 Förslag och Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 10 Bostadsmarknaden

113 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

114 Förslag: Förenkla ändringar av en byggnads användningsområde, t.ex. när kontorslokaler byggs om till bostäder.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 114 under förutsättning att goda bostäder utifrån behov på bostadsmarknaden och bostadsförsörjning kan tillgodoses.

115–116 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

117 Förslag: Genomför en översyn av styrmedel som kan antas påverka människors val av bostadsort, i syfte att minska oavsedda snedvridningar och öka neutraliteten.

Tillväxtverket avstyrker förslag 117. Tillväxtverket stödjer en utveckling i alla delar av landet och ser att det finns flera orter och städer som kan behöva stöd för både kompetensförsörjning och befolkningsutveckling men behoven varierar över tid och kan snabbt förändras.

Kap. 11 Kriminalitet och tillit

Tillväxtverket lämnar i detta kapitel endast synpunkter på förslag 124 och 133, men vill betona att myndigheten välkomnar förslag som kan bidra till förbättrad tillit och minskad kriminalitet som i sin tur förbättrar företagsklimatet, investeringsviljan, tillväxtmöjligheterna och konkurrensförutsättningarna för företag. Det är viktigt för att tilltron till statsapparaten inte ska luckras upp.

124 Förslag: Ett utförrarregister för privata utförare av all offentligt finansierad verksamhet införs.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 124, givet att de praktiska och juridiska förutsättningarna utreds närmare för att säkerställa rättssäker användning och att registreringen inte blir för betungande. Kriterierna för när en leverantör ska kunna registreras i systemet behöver vara tydliga för att motverka godtycklighet. Det behöver även finnas väl avvägda tidsbegränsningar.

133 Förslag: Marknaden för bolagsförmedling ska regleras och bolagsmäklare ska omfattas av tillståndsplikt.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 133. Förslaget bidrar till sund konkurrens. Intresset av att motverka användandet av bolag som brottsverktyg väger tyngre än ökad regelbörda för bolagsförmedlingsbranschen. För den som vill starta företag bedöms förslaget inte innebära ökad regelbörda utan förbättrad trygghet.

Kap. 13 Kommunsektorn

140 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

141 Förslag: En statlig garantimodell för kommunsektorns finansiering införs.

142 Förslag: En redovisning av hur förändrade statsbidrag och reformer påverkar kommuner och regioner ska göras i budgetpropositionen.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 141 och 142. Statens styrning tydliggörs och förslaget bidrar till ökad transparens och förutsägbarhet för kommuner.

143–144 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

145 Förslag: En statsbidragsportal för samtliga riktade statsbidrag tas fram, där all information om bidragen samlas och där ansökan, återskott och återrapportering samt redovisning sker.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 145. En statsbidragsportal för samtliga riktade statsbidrag skulle förenkla hanteringen av administrationen för en kommun som mottar flera olika statsbidrag. Kommuner kan också genom en statsbidragsportal få en överblick över vilka statsbidrag som finns. Men portalen fyller enbart en administrativ funktion. För att statsbidrag ska få så stor effekt som möjligt räcker det inte att enbart tillföra medel, utan det behövs även en kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i nätverk. För det krävs samverkan mellan de statliga myndigheterna som tillhandahåller och ansvarar för respektive statsbidrag.

146 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

147 Förslag: Tillsätt en utredning i syfte att analysera de kommunala bolagens roll samt ta fram förslag för att garantera insyn, ansvarsutkrävande, sund konkurrens och motverka korruptionsrisker.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 147. Osund konkurrens gynnar inte den regionala utvecklingen.

148 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

149 Förslag: Regeringen ska ha beredskap att rikta särskilt stöd till kommuner som önskar att gå samman med andra kommuner eller ingå mellankommunal samverkan.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 149. Det är positivt om stödet inte enbart är ekonomiskt. Det behövs även annan typ av stöd som till exempel rådgivning. Stödet behöver vara långsiktigt så att det finns möjlighet att bygga upp kapacitet. Utgångspunkten bör vara att det är kommunerna själva som vill gå samman, snarare än att statlig finansiering utgör motivet till ett samgående.

Mellankommunal samverkan är positivt samtidigt som statligt stöd bör inriktas på hjälp till självhjälp, det vill säga stöd i att bygga upp sin egen kapacitet.

Kap. 14 Administration i offentlig sektor

150 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

151 Förslag: Begränsa generella rapporteringskrav i regleringsbrev och myndighetsuppdrag.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 151. Tillväxtverket välkomnar att antalet generella rapporteringskrav i regleringsbrev och myndighetsuppdrag ses över och om möjligt minskas.

152 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

153 Förslag: Statskontoret ges i uppdrag att gå igenom samtliga myndigheters regleringsbrev och föreslå utglesning av rapporteringsintervall för uppdrag och återrapporteringskrav.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 153. Tillväxtverket välkomnar att antalet rapporteringskrav i regleringsbrev och myndighetsuppdrag ses över och om möjligt minskas.

154 Förslag: Produktivitetskommissionen har i sitt delbetänkande (SOU 2024:29) lagt en rad förslag för en förbättrad process för regelgivning. De föreslagna åtgärderna skulle bidra till att minska administration också för offentliga organisationer och bör genomföras även av det skälet.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 154. Vi instämmer i att det finns ett behov av att förenkla även för myndigheter och att flera av förslagen kan bidra till det. Tillväxtverket hänvisar i denna del till Tillväxtverkets synpunkter på kapitel 5 i delbetänkandet ovan.

155 Förslag: Ge ett antal lämpliga myndigheter i uppdrag att gå igenom sina föreskrifter i syfte att minska detaljeringsgraden och därmed administrationen för andra offentliga organisationer.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 155 och välkomnar att detaljeringsgraden i föreskrifter ses över, om möjligt minskas och i förlängningen därmed kan minska den administrativa bördan.

156–157 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 15 Offentlig upphandling

158 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

159 Förslag: Inför ett system där upphandlande organisationers erfarenhet av olika leverantörer kan registreras i syfte att kunna använda dessa erfarenheter som grund för tilldelning av kontrakt i andra upphandlingar.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 159, under förutsättning att de praktiska och juridiska förutsättningarna utreds närmare för att säkerställa rättssäkerhet och att systemet inte blir för betungande. Kriterierna för när en leverantör ska kunna registreras i systemet behöver vara tydliga för att motverka godtycklighet. Det behöver även finnas väl avvägda tidsbegränsningar.

160 Förslag: Sammanlänkade uppgifter om hela inköpsprocessen och hela inköpsvolymen bör samlas in i syfte att förbättra möjligheterna för analys och utvärdering.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 160. Tillväxtverket välkomnar att möjligheterna till analys och utvärdering utökas, men noterar att många upphandlingar kan komma att falla utanför förslaget av de skäl som utredningen nämner.

161 Förslag: Bredda kravet på elektroniska inköp till hela den offentliga sektorn.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 161. Vi instämmer i utredningens resonemang, men vill framföra att elektroniska inköp bör vidareutvecklas avseende köp av tjänster.

162 Förslag: Etablera en statlig annonsdatabas med en roll likt EU:s gemensamma annonsdatabas Tenders Electronic Daily (TED) men för samtliga upphandlingsannonser i Sverige.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 162. Förslaget kan även underlätta att tillgängliggöra aktuella upphandlingar på [verksam.se](https://www.verksam.se), vilket företag har uttryckt önskemål om.

163 Förslag: Ge uppdrag till statliga myndigheter med en stor inköpsvolym att arbeta med kategoristyrning och inköpsanalyser.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 163 och delar bedömningen att inköpsanalys och kategoristyrning bidrar till effektivare upphandlingar.

164 Förslag: Stärk Upphandlingsmyndighetens upphandlingsstöd.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 164. Tillväxtverket välkomnar möjligheten till utökat stöd från Upphandlingsmyndigheten, men vill betona att anledningen till att en upphandling blir mer eller mindre effektiv inte sällan beror på andra faktorer än upphandlaren, såsom organisatoriska olikheter, specifika krav och avtalsvillkor.

165 Förslag: Tillväxtverket har inga synpunkter.

166 Förslag: Det bör bli svårare för leverantörer att få upphandlingar överprövade, bl.a. genom införandet av en avgift.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 166. Möjligheten till överprövning är viktig från rättssäkerhetssynpunkt, men införandet av en väl avvägd avgift tillstyrks av Tillväxtverket.

167 Förslag: Koncentrera upphandlingsmål till färre förvaltningsrätter och kammarrätter.

Tillväxtverket tillstyrker förslag 167, förutsatt att det inte påverkar handläggningstiderna i för stor uträkning.

168 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 16 Konkurrens inom välfärdssektorn

169–171 Bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Kap. 17 Hälso- och sjukvård

172–188 Förslag och bedömning: Tillväxtverket har inga synpunkter.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Elisabeth Backteman.

I handläggningen har Pontus Mattsson, Gustaf Rehnström, Mona Malmström, Jessica Malmqvist, Joakim Lundgren, Monika Kväl och Ingrid Tengberg deltagit. Den sistnämnda har varit föredragande.

Elisabeth Backteman

Ingrid Tengberg